

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงและธำรงรักษาโครงสร้าง “ชนชั้น”: ศึกษากรณีการบริโภควัฒนธรรมฟุตบอลในสังคมไทย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาบทบาทของการสื่อสารในการบริโภควัฒนธรรมฟุตบอลที่มีต่อความสัมพันธ์ทางสังคมในมิติการเปลี่ยนแปลงชนชั้นและการธำรงรักษาชนชั้นทางสังคม โดยวิเคราะห์กระบวนการเข้ารหัสความหมายฟุตบอลจากชนชั้น และความหมายของฟุตบอลจากการเข้ารหัสความหมายของชนชั้นต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน และวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ความหมายและแบบแผนการบริโภคฟุตบอลของผู้รับสารที่มีชนชั้นแตกต่างกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แหล่งข้อมูลจาก 2 ส่วนหลักกล่าวคือ แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร และแหล่งข้อมูลประเภทบุคคล จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชื่อมโยงกันกล่าวคือ ระดับแรกเป็นการวิเคราะห์ภาคประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร (documentary analysis) ในระดับที่สองเป็นการศึกษาภาคตัดขวางที่พิจารณาแบบแผนการบริโภคและการถอดรหัสความหมายวัฒนธรรมฟุตบอลของชนชั้นที่แตกต่างกันของกลุ่มผู้รับสาร ตามรายละเอียดต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
2. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. กรอบการศึกษาและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอผลการศึกษา

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

สำหรับแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วนหลักอันประกอบด้วย

1.1 แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร แบ่งเป็นเอกสารทางวิชาการและเอกสารอื่นๆ ได้แก่

1.1.1 เอกสารทางวิชาการ ได้แก่ เอกสารงานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร การเข้ารหัส การถอดรหัส ชนชั้นและช่วงชั้นทางสังคม พัฒนาการของชนชั้นในสังคมไทย

1.1.2 รายงานการวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับกีฬาฟุตบอลที่มีผู้เคยทำการศึกษามาก่อนหน้า เช่น ประวัติและพัฒนาการของฟุตบอลในประเทศไทย ลักษณะหรือรูปแบบวัฒนธรรมฟุตบอลในสังคมไทย บทบาทของการสื่อสารที่มีต่อฟุตบอล วิถีชีวิตของบุคคลที่สัมพันธ์กับฟุตบอลและการสื่อสาร เป็นต้น

1.1.3 หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องในหัวข้อกีฬาฟุตบอล ประวัติและพัฒนาการของฟุตบอล ประวัติชีวิตนักกีฬาฟุตบอล เป็นต้น

1.2 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ในการศึกษาผู้วิจัยจะแบ่งบุคคลที่จะทำการศึกษาเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้เล่นฟุตบอล และกลุ่มผู้ชมฟุตบอล โดยทั้ง 2 กลุ่มนี้จำแนกเป็น 3 กลุ่มย่อยประกอบด้วย ชนชั้นสูง ชนชั้นกลาง และชนชั้นล่าง ตามตัวแปรชนชั้นและการมีส่วนร่วมในการเข้าและถอดรหัสความหมายการบริโภควัฒนธรรมฟุตบอลที่ประยุกต์มาจากแนวคิดของบูร์ดิเยอ ฮอลล์ และมอร์เลย์ ที่ว่ากลุ่มผู้บริโภคที่ต่างประสบการณ์ ต่างต้นทุน และต่างชนชั้น จะมีความแตกต่างกันในการเข้ารหัส ถอดรหัสรับรู้ความหมาย และแบบแผนในการบริโภคฟุตบอล

2. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการถอดรหัสความหมายของผู้บริโภควัฒนธรรมฟุตบอล ผู้วิจัยเปรียบเทียบใน 2 ประเด็น คือ การเปรียบเทียบแบบแผนการบริโภคฟุตบอล และการเปรียบเทียบการรับรู้ตีความหมายของฟุตบอล สำหรับวิธีการในการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบแบบแผนการบริโภคฟุตบอล

โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง 2 วิธีประกอบกันคือ วิธีแรกใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) และวิธีที่สองคือการใช้วิธีสโนว์บอล (snowball sampling) ทั้งนี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบแผนการบริโภคฟุตบอลใน 2 มิติคือ การเล่นฟุตบอลและการชมฟุตบอล ดังนี้

2.1.1 แบบแผนการชมฟุตบอล ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ชมฟุตบอลที่มีสถานภาพทางชนชั้นที่แตกต่างกัน รวมถึงการมีทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม และทุนทางสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน จำนวนรวม 10 คน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้ชมที่เป็นกลุ่มชนชั้นสูง 1 คน ชนชั้นกลาง 8 คน และชนชั้นล่าง 5 คน ดังนี้

คุณชาย (นามสมมุติ) อายุ 40 ปี ประกอบอาชีพด้านการโฆษณาและเป็นอาจารย์พิเศษ

ไพโรจน์ มุณีวงษ์วีระ (ไมค์) อายุ 39 ปี เจ้าของร้านกิจการร้านกาแฟ

สยามพงษ์ พงษ์ดำ (เก๋) อายุ 41 ปี อาจารย์มหาวิทยาลัย
 ติ (นามสมมุติ) อายุ 42 ปี เจ้าของกิจการซ่อมรถยนต์
 เปา (นามสมมุติ) อายุ 41 ปี เจ้าของกิจการอะไหล่รถยนต์
 เพ็ง (นามสมมุติ) อายุ 35 ปี อาจารย์มหาวิทยาลัย
 อึ้ง (นามสมมุติ) อายุ 34 ปี พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 มา (นามสมมุติ) อายุ 22 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัย
 ทำ (นามสมมุติ) อายุ 21 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัย
 วินัย (นามสมมุติ) อายุ 36 ปี ค้าขาย
 โดม (นามสมมุติ) อายุ 28 ปี พนักงานรับส่งเอกสาร
 สมหมาย (นามสมมุติ) อายุ 47 ปี พนักงานขับรถรับจ้าง (แท็กซี่)
 กอ (นามสมมุติ) อายุ 45 ปี พนักงานขับรถรับจ้าง (แท็กซี่)
 ยม (นามสมมุติ) อายุ 48 ปี พนักงานรักษาความปลอดภัย

2.2.2 แบบแผนการเล่นฟุตบอล ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เล่นฟุตบอลที่มีสถานภาพทางชนชั้นที่แตกต่างกัน รวมถึงการมีทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม และทุนทางสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำแนกออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้เล่นที่เป็นกลุ่มชนชั้นกลาง และชนชั้นล่าง มีจำนวนรวม 11 คน ได้แก่

ธนารัตน์ วงศ์ไพศาล (เบ้) อายุ 42 ปี ช่างภาพ
 คมกริบ ศักดาวิษรักษ์ (กลาง) อายุ 40 ปี รับจ้างอิสระ
 กุลพัฒน์ จันทร์ไกรลาส (ต๋อง) อายุ 39 ปี โปรดิวเวอร์สารคดี
 พัลลภ สือสัมฤทธิ์ (แบะ) อายุ 37 ปี รับจ้างอิสระ
 เอ็กซ์ (นามสมมุติ) อายุ 17 ปี นักเรียนมัธยมศึกษา
 ทาง (นามสมมุติ) อายุ 28 ปี ไม่ได้ประกอบอาชีพ
 ด่วน (นามสมมุติ) อายุ 33 ปี พนักงานขับรถรับจ้าง
 รอ (นามสมมุติ) อายุ 18 ปี นักเรียนมัธยมศึกษา
 หลอด (นามสมมุติ) อายุ 22 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัย

2.2 การเปรียบเทียบการรับรู้ตีความหมายของฟุตบอล

โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริโภคนฟุตบอลที่มีสถานะทางชนชั้นแตกต่างกัน ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้จำแนกออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้เล่นที่เป็นกลุ่มชนชั้นกลาง และชนชั้นล่าง จำนวน 39 คน

3. กรอบการศึกษาและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับกรอบการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดไว้ 2 ระดับ ดังนี้

3.1 ระดับการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ (historical analysis)

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ วารสาร และอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชนชั้นและกีฬาฟุตบอล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ของกระบวนการสร้างความหมายในชุดสัญลักษณ์ฟุตบอล และเข้ารหัส (encoding) ความหมายของฟุตบอลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นกับการกำหนดควบคุมการประกอบสร้างความหมายให้แก่ฟุตบอล นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับอำนาจและทุนของชนชั้นที่เข้ามาเข้ามากำหนดความหมายและโครงสร้างชนชั้นในกีฬาฟุตบอล

3.2 ระดับการวิเคราะห์ภาคตัดขวาง (cross sectional analysis)

เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของชนชั้นกับการบริโภคฟุตบอลในมิติการเล่นและชมฟุตบอล โดยศึกษาจากผู้บริโภค/ผู้รับสาร/ผู้ถอดรหัสความหมายฟุตบอลในปัจจุบันเกี่ยวกับแบบแผนและวิธีการเล่นและชมฟุตบอล รวมทั้งการรับรู้ความหมายฟุตบอล โดยผู้วิจัยจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นชนชั้นสูง ชนชั้นกลาง และชนชั้นล่าง ดังที่กล่าวไปแล้วในหัวข้อวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

จากกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ตัวผู้วิจัยเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูล โดยมีสมุดบันทึก เทปบันทึกเสียง และกล้องบันทึกภาพเป็นอุปกรณ์ประกอบในการเก็บข้อมูล

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) ที่ใช้เป็นประเด็นหลักในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยที่จะสัมภาษณ์เจาะลึกในประเด็น (probe) ที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

3. การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ หรือแบบไม่เป็นทางการ และการสังเกตการณ์ (observation)

4. เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดังที่กล่าวแล้วว่าการวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาใน 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ และการวิเคราะห์ภาคตัดขวาง

4.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ วารสาร หนังสือพิมพ์ และอื่น ๆ จากห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ ครุศาสตร์ อักษรศาสตร์ และสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งห้องสมุดคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ห้องสมุดปริทัศน์ มนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และหอสมุดแห่งชาติ

4.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิเคราะห์ภาคตัดขวาง

ผู้วิจัยศึกษาจากผู้บริโภค/ผู้รับสาร/ผู้ถอดรหัสความหมายฟุตบอลในปัจจุบันเกี่ยวกับแบบแผนและวิธีการเล่นและชมฟุตบอล รวมทั้งการรับรู้ความหมายฟุตบอล โดยผู้วิจัยจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นชนชั้นสูง ชนชั้นกลาง และชนชั้นล่าง และเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามที่จำแนกไว้ใน 2 มิติ ประกอบด้วย มิติของการเล่นฟุตบอล และมิติของการชมฟุตบอล

สำหรับมิติการเล่นฟุตบอลนั้น จะใช้การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ ผู้วิจัยจะใช้คำถามนำคือ ทำไมผู้ถูกศึกษาถึงเลือกที่จะเล่นฟุตบอล ความหมาย และความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักฟุตบอลของเขาเป็นอย่างไร และข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เช่น อายุ รายได้ การศึกษา เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีประเด็นหลัก ๆ ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างดังนี้

- นึกถึงฟุตบอลนึกถึงอะไร แรงบันดาลใจที่ทำให้เริ่มเล่นฟุตบอล มุมมองต่อการเล่นฟุตบอลเป็นอย่างไร ให้ความหมายกับการเป็นผู้เล่นอย่างไร ทำไมถึง “เลือก” ที่จะเป็นผู้เล่นฟุตบอล ได้อะไรบ้างจากการเล่น เป้าหมายในการเล่นคืออะไร
- ต้นทุนพื้นฐานของผู้เล่นฟุตบอลเป็นอย่างไร มีกระบวนการสั่งสมทุนเกิดขึ้นหรือไม่ อย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายไปสู่ทุนประเภทอื่นๆ หรือไม่
- ช่วงเวลาไหนที่เล่น สถานที่เล่น อุปกรณ์ที่ใช้ ลักษณะการเล่น เสียค่าใช้จ่ายเท่าไร

นอกจากนั้นยังเก็บข้อมูลจากการสังเกตการณ์ประกอบ โดยผู้วิจัยจะรวบรวมสีหน้า ท่าทาง และพฤติกรรมตามความเป็นจริงของกลุ่มตัวอย่าง อีกทั้งยังสังเกตบริบทต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างและพื้นที่ที่ศึกษา เช่น สถานที่เล่น อุปกรณ์ เสื้อผ้า ฯลฯ มาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของการเล่นฟุตบอล ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ นอกจากนั้นในบางกรณีผู้วิจัยจะทำการศึกษาดังกล่าวด้วยวิธีการศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณา (Ethnography) ซึ่งวิธีการศึกษาแบบนี้มีลักษณะที่สำคัญ 5 ประการดังนี้ (Stanton, 1996 อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2544: 310) ประการแรก ผู้ศึกษาต้องเข้าไปหรือลงไปในวัฒนธรรมที่ต้องการศึกษานั้นด้วยตนเอง ประการที่สอง ต้องเข้าไปมีส่วนร่วม ต้องสังเกต และสามารถสร้างคำอธิบายที่สามารถสร้างความหมายให้กับคนในวัฒนธรรมที่ถูกศึกษาเข้าใจได้ ประการที่สาม เป้าหมายของการศึกษาจะต้องมองจากมุมมองของ “คนวงใน” หรือ “เจ้าของวัฒนธรรม” นั่นเอง ดังนั้นในการเขียนรายงานการวิจัยจึงต้องใช้ภาษาของผู้ถูกวิจัย ประการที่สี่ ในขณะที่ใช้มุมมองจากจุดยืน “คนวงใน” ผู้วิจัยจะต้องไม่ถูกดูดกลืนเข้าไปเป็น “คนวงใน” เสียเอง กล่าวคือต้องรักษา “ระยะห่าง” หรือมีความแตกต่างระหว่างนักวิจัยกับคนในวัฒนธรรมนั้น และประการสุดท้ายใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง แต่ในการวิเคราะห์พรรณานั้นจะต้องอธิบายปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมให้เชื่อมโยงเป็นผืนเดียวกัน

จากแนววิธีการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเน้นให้ความสำคัญต่อการประยุกต์ใช้วิธีการสังเกต และการบันทึกปรากฏการณ์ตามธรรมชาติของกลุ่มตัวอย่างในหลายรูปแบบ ในส่วนของการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะใช้แนวคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่ม

ตัวอย่าง เช่น อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นต้น และคำถามเกี่ยวกับเหตุผลที่เลือกรับชมฟุตบอล และประโยชน์ที่ได้จากการชมฟุตบอลของเขาเป็นอย่างไร เป็นต้น

สำหรับประเด็นในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะกำหนดประเด็นคร่าว ๆ ในเบื้องต้นก่อนที่จะทำการทดลองศึกษาใน “พื้นที่” หลังจากนั้นจะพัฒนาประเด็นคำถามให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ประเด็นในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้รับสาร ประกอบด้วยประเด็นหลัก ดังนี้

- นึกถึงฟุตบอลนึกถึงอะไร มุมมองต่อการชมฟุตบอลเป็นอย่างไร ให้ความหมายกับการเป็นผู้ชมอย่างไร มีประสบการณ์ในการชมฟุตบอลอย่างไร
- ทุนประเภทต่างๆ ของผู้ชม
- ช่วงเวลาไหนที่ชม สถานที่ชม และลักษณะการชมเป็นอย่างไร กิจกรรมที่ทำระหว่างชมมีอะไรบ้าง เสียค่าใช้จ่ายในการชมหรือไม่

นอกจากนั้นยังเก็บข้อมูลจากการสังเกตการณ์ประกอบด้วย ทั้งนี้ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมสีหน้า ท่าทาง และพฤติกรรมตามความเป็นจริงของกลุ่มตัวอย่าง อีกทั้งยังสังเกตบริบทต่าง ๆ รอบตัวของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยที่กระบวนการเข้าถึงข้อมูลจะใช้วิธีการสนทนาพูดคุย การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ และจากการสังเกตโดยการจดจำ รวมไปถึงการบันทึกเทป การถ่ายรูป และใช้เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ่งรอบด้าน ในช่วงแห่งเวลาและพื้นที่ (space and time) ที่ศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งเป็น 3 ส่วน โดยนำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการศึกษาดังนี้

5.1 การวิเคราะห์การเข้ารหัสความหมายฟุตบอล

โดยการวิเคราะห์เอกสาร (documentary analysis) ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดเรื่องการเข้ารหัสสัญลักษณ์ และแนวคิดเรื่องชนชั้น และทุนของบูร์ดิเยอ เพื่อทำการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นกับการเข้ารหัสความหมายของฟุตบอลและบทบาทการสื่อสารที่มีต่อการสร้าง รักษา และเปลี่ยนแปลงชนชั้นทางสังคมในบริบทสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

5.2 การวิเคราะห์การถอดรหัสความหมายฟุตบอล

การวิเคราะห์ผู้บริโภค/ผู้รับสาร ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดเรื่องการถอดรหัส การศึกษาผู้รับสาร แนวโน้มของมอร์เลย์ และแนวคิดเรื่องชนชั้นเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภค/ผู้รับสารกับการดำรงรักษาชนชั้น และเปลี่ยนแปลงชนชั้นทางสังคม

5.3 การวิเคราะห์ฟุตบอลในฐานะสื่อและการสื่อสาร

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการสื่อสารกับการดำรงรักษาและเปลี่ยนแปลงชนชั้น ใช้แนวคิดเรื่องการเข้ารหัสและถอดรหัสความหมาย บทบาทการสื่อสารในด้าน อุดมการณ์ และแนวคิดเรื่องชนชั้น

6. การนำเสนอผลการศึกษา

สำหรับการนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงและการรักษาชนชั้นในการเข้าและถอดรหัสความหมาย และแบบแผนของการบริโภควัฒนธรรมฟุตบอลในมิติการเล่นและชมฟุตบอล ผู้วิจัยจะใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลประกอบกับการวิเคราะห์ตีความผ่านแนวคิดที่นำมาประกอบการศึกษา และทำการเปรียบเทียบในแต่ละกลุ่มชนชั้นว่ามีทั้งลักษณะร่วมและลักษณะที่ต่างกันออกไปด้วยหรือไม่ อย่างไร และเป็นกรนำเสนอด้วยมุมมองของตัวผู้ถูกศึกษาที่มองผ่านประสบการณ์และการตีความของผู้วิจัยเป็นหลัก โดยเชื่อมโยงกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในสังคมไทย

บทที่ 4 การเข้ารหัสความหมายการบริโภควัฒนธรรมฟุตบอลในสังคมไทย

- 4.1 ยุคราชสำนัก
- 4.2 ยุคราชสำนัก
- 4.3 ยุคอุตสาหกรรมการสร้างผู้เล่นและผู้ชม
- 4.4 การเข้ารหัสความหมายฟุตบอล

บทที่ 5 การถอดรหัสความหมายการบริโภควัฒนธรรมฟุตบอลในสังคมไทย

- 5.1 แบบแผนวิธีการบริโภคฟุตบอล
- 5.2 การรับรู้ความหมายของฟุตบอล

บทที่ 6 การสื่อสารกับการดำรงรักษาและเปลี่ยนแปลงชนชั้น

- 6.1 การเข้ารหัสกับการดำรงรักษาและเปลี่ยนแปลงชนชั้น
- 6.2 การถอดรหัสกับการดำรงรักษาและเปลี่ยนแปลงชนชั้น
- 6.3 บทบาทหน้าที่ของการสื่อสารในด้านอุดมการณ์

บทที่ 7 บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ